

Besluit Verlenen ontheffing

Stille Maatschap H.J. Mentink, I.H.M. Mentink-Lankveld en B.B.J.
Mentink
T.a.v. H.J. Mentink
Bosmansweg 3A
7156 LC BELTRUM

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 16

Locatie
Grolseweg 19 Beltrum

Gemeente
Berkelland

Activiteit
Sloop boerderij

Beste meneer Mentink,

Hierbij ontvangt u het besluit op bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en de uitwerking van de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Op dit besluit is hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

voor de verbodsbepalingen genoemd in het gestelde in artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 van de Wet

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stille Maatschap H.J. Mentink, I.H.M. Mentink-Lankveld en B.B.J. Mentink, Bosmansweg 3A te Beltrum;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
2 van 16

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod	Belang	
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)			

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De voorschriften genoemd in de bijlage onder het kopje “algemene voorschriften” en “soortspecifieke voorschriften” maken onderdeel uit van het besluit.

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen bezwaar maken tegen het besluit.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03413082, 03413093, 03413094, 03526384

Datum

8 oktober 2021

Zaaknummer

2021-001952

Blad

3 van 16

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied en Mitigerende maatregelen

Datum

8 oktober 2021

Zaaknummer

2021-001952

Blad

4 van 16

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stille Maatschap H.J. Mentink, I.H.M. Mentink-Lankveld en B.B.J. Mentink, Bosmansweg 3A te Beltrum, hierna te noemen de aanvrager, van 3 februari 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 3 februari 2021 ontvingen wij een aanvraag van Stille Maatschap H.J. Mentink, I.H.M. Mentink-Lankveld en B.B.J. Mentink voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (vogels) en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (HR-soorten).

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde projectwerkzaamheden eerder een ontheffing verleend. Op 3 april 2018 hebben wij voor de locatie een ontheffing verleend onder zaaknummer 2017-011977. De locatie is daarna aangekocht door gemeente Berkelland. Daarna heeft de gemeente de locatie verkocht aan een nieuwe partij. Er waren nog geen werkzaamheden uitgevoerd en er was nog geen gebruik gemaakt van de ontheffing. Omdat de ontheffing afliep op 1 januari 2021, is een nieuwe ontheffing aangevraagd door de nieuwe eigenaar.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk zijn er door het project ook effecten op een Natura 2000-gebied en is hiervoor ook een vergunning Wnb nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Datum

8 oktober 2021

Zaaknummer

2021-001952

Blad

5 van 16

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de Grolseweg 19 te Beltrum zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 zijn uitgevoerd.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-001952.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-001952.
9. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-001952.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van huismus en vleermuizen.
11. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-001952.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

8 oktober 2021

Zaaknummer

2021-001952

Blad

6 van 16

In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.

12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-001952.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Voor het ongeschikt maken voor vogels of vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) gebruikt worden om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen te gebruiken waarin ze verstrikt kunnen raken.
17. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
18. De ontheffinghouder dient erop toe te zien dat de voorzieningen in tabel 3 duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.

Huismus

19. Er wordt buiten de broedperiode van de huismus gewerkt, die globaal loopt van 1 maart tot 1 september.
20. De woning waar nesten van de huismus vastgesteld zijn, dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Na het ongeschikt maken vindt 1 dag tot maximaal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn. Het ongeschikt maken moet gebeuren onder gunstige omstandigheden, dat wil zeggen droog, niet-vriezend en onder 6 Bft.
21. Aanwezige bomen, struiken en gevelgroen, foerageer- en drinkmogelijkheden en zandige plekken voor stofbaden, blijven binnen het plangebied tijdens en na de werkzaamheden zoveel mogelijk behouden. Verwijderd groen wordt opnieuw aangeplant.

Datum

8 oktober 2021

Zaaknummer

2021-001952

Blad

7 van 16

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

22. De woning dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken dient maximaal 2 weken voor de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal drie dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen dient nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, dient het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.
23. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen in de woning dienen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden. Bij voorkeur dienen hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden en gaten van minimaal 0,75 bij 0,75 m om de 4 m in de spouw gemaakt te worden. Dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen dienen zoveel mogelijk handmatig verwijderd te worden. Waar nodig kan de bebouwing met bouwlampen sterk verlicht worden.
24. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
25. Voor de laatvlieger dient monitoring van de voorzieningen plaats te vinden in jaar 2 en jaar 4 na realisatie van de voorzieningen. De resultaten van de monitoring dienen in hetzelfde jaar dat elke monitoringsronde is uitgevoerd, ter beoordeling aangeboden te worden aan provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-001952. Indien de monitoringsgegevens van de laatvlieger een negatieve trend laten zien, dienen er aanvullende maatregelen te worden getroffen in overleg met de provincie Gelderland.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project**

Op de locatie Grolseweg 19 in Beltrum is men voornemens de aanwezige bebouwing gedeeltelijk te slopen en hiervoor twee nieuwe woningen te bouwen. Twee schuren zullen worden behouden en als werk- en opslagloods in gebruik worden genomen. De woning en de schuren hier direct omheen zijn oud en met name aan de woning is sprake van fors achterstallig onderhoud. Doordat het bedrijf reeds langere tijd niet meer in gebruik en bewoond is, verkeren de meeste gebouwen en het terrein in een verslechterde staat. De twee noordelijk gelegen schuren zijn van recentere datum en zullen behouden en blijven. Wel zullen deze schuren gedeeltelijk worden verbouwd.

De werkzaamheden bestaan uit:

- Slopen van diverse stallen en de woning met inpandige deel;
- Opbreken verhardingen en rooien tuin;
- Bouw twee nieuwe woningen;
- Verbouwen te behouden schuren;
- Herinrichten plangebied.

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
8 van 16

Planning start werkzaamheden:

- Vanaf najaar 2021 (doorlooptijd ontheffing tot 31 december 2025 in verband met onverhoopte uitloop);
- Doorlooptijd circa 6 maanden.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan “Projectplan en Ecologisch Werkprotocol Grolseweg 19 in Beltrum” (Ecochore, januari 2021) en het rapport “Addendum: Update ecologisch onderzoek Grolseweg 19 in Beltrum” (Ecochore, augustus 2017) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologische onderzoek plaatsgevonden naar vleermuizen en vogels in 2011 en er heeft een actualisatie plaats gevonden in 2016/2017. In het kraamseizoen 2019 is een controle van de kraamverblijfplaats van de laatvlieger uitgevoerd.

De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	4 nesten in de te slopen woning	4 nesten in de te slopen woning
Laatvlieger	1 kraamverblijfplaats (tevens zomerverblijfplaats) van minimaal 25-30 dieren in de te slopen woning	1 kraamverblijfplaats (tevens zomerverblijfplaats) van minimaal 25-30 dieren in de te slopen woning
Gewone dwergvleermuis	3 zomer-/paarverblijfplaatsen in de te slopen woning	3 zomer-/paarverblijfplaatsen in de te slopen woning

Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van steenmarter, gierzwaluw, uilen (kerkuil, steenuil) of andere beschermde soorten.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De voorzieningen zijn aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
9 van 16

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Huismus	Er is gekozen voor direct permanente maatregelen	In februari 2021 zijn 6 nestkasten aangebracht in en aan te behouden schuren. De te realiseren dakverblijfplaatsen voor laatvliegers zullen eveneens voor huismussen kunnen fungeren als broedlocaties. De onderste 3 rijen dakpannen zijn vanuit de gootzijde bereikbaar waardoor ook hier nestmogelijkheden ontstaan.
Laatvlieger	Er is gekozen voor direct permanente maatregelen	In februari 2021 zijn: <ul style="list-style-type: none"> • 3 dakverblijfplaatsen geplaatst; • 1 vleermuisgevelkast in de zuidoostelijke kopgevel aangebracht; • open stootvoegen van ruim 2 cm aangebracht. Bovenstaande maatregelen conform werkwijze in bijlage 2.
Gewone dwergvleermuis	Er is gekozen voor direct permanente maatregelen	In februari 2021 zijn in de te behouden schuren op diverse plekken open stootvoegen aangebracht. Uitgangspunten open te werken stootvoegen: <ul style="list-style-type: none"> • Alle gemetselde spouwmuren worden op deze wijze open gemaakt; • De open stootvoegen worden op minimaal 2,5 meter aangebracht. Bij hogere delen op meer dan 3 meter; • Per gevel worden 3-5 stootvoegen opengewerkt, met een minimale onderlinge afstand van 0,5-100 centimeter; • De breedte van de stootvoegen varieert van 1,5 tot ruim 2 centimeter. Op deze wijze zijn de stootvoegen voor gewone dwergvleermuis en mogelijk voor laatvlieger functioneel; • De open stootvoegen en de open spouw blijven duurzaam behouden. Bovenstaande Maatregelen conform werkwijze in bijlage 2. Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen terecht in de dakverblijfplaatsen en de gevelkast.

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
10 van 16

Beoordelingskader

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
<p>Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.</p> <p>Toelichting: Voor de eerder verleende ontheffing in 2018 zijn onderzoeken uitgevoerd in 2011. Daarna zijn in 2016/2017 actualisaties uitgevoerd en in 2019 is een controleronde van de aanwezige kraamverblijfplaats in de kraamtijd uitgevoerd. In 2019 was dit verblijf nog steeds aanwezig in de woning.</p>	Ja
<p>Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.</p>	Ja
<p>De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.</p> <p>Toelichting: er is voor gekozen om direct permanente maatregelen te treffen voor de huismus, laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Deze maatregelen zijn in februari 2021 getroffen en voldoen daarmee aan de vereiste gewenningstijd voor de soorten. De voorzieningen voor de kraamverblijfplaats van de laatvlieger zijn een geheel kraamseizoen aanwezig, naast de oorspronkelijke verblijfplaats. De maatregelen en werkwijze voor de soorten zijn opgenomen in het ecologisch werkprotocol. Omdat de effectiviteit van de maatregelen voor de laatvlieger nog onvoldoende zijn bewezen/zijn onderzocht, hebben wij monitoring van de voorzieningen opgelegd.</p>	Ja
<p>De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.</p> <p>Toelichting: Vóór de kwetsbare winterperiode zullen de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger ongeschikt gemaakt worden. De sloop zal buiten het broedseizoen van de huismus plaatsvinden.</p>	Ja
<p>Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.</p> <p>Toelichting: Er bevindt zich asbest in de te slopen opstallen.</p>	Ja
<p>De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.</p> <p>Toelichting: Voor de laatvlieger moet dit blijken uit de opgelegde monitoring van de voorzieningen.</p>	Ja

Conclusie

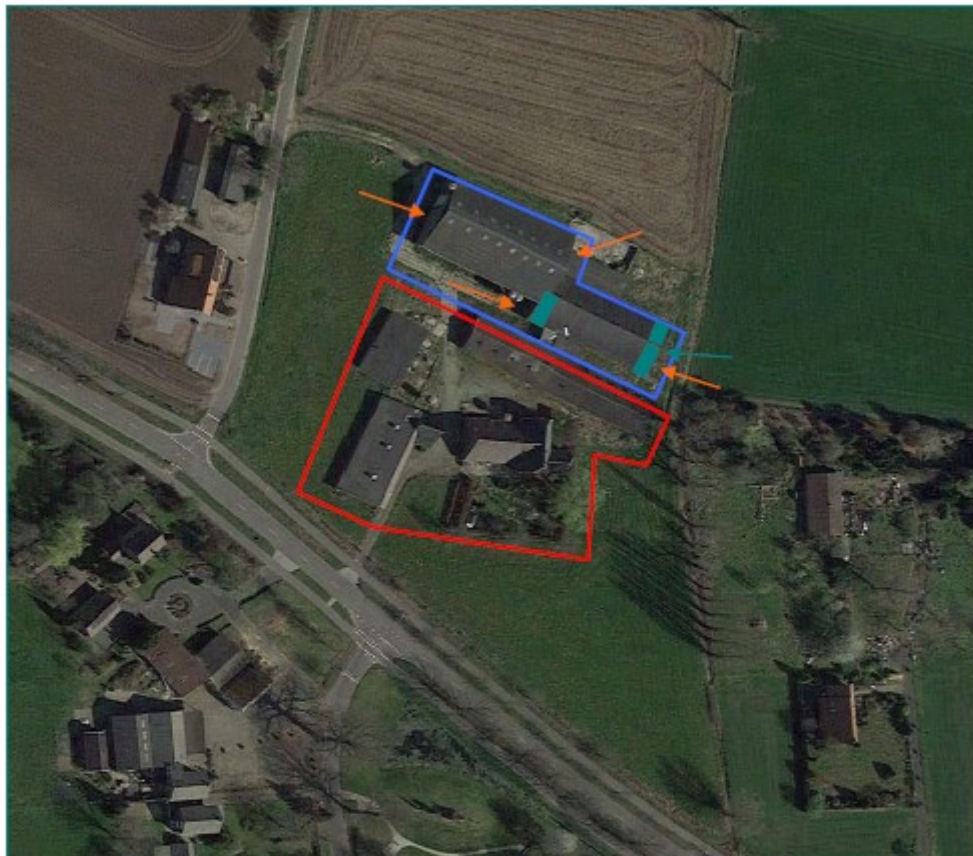
Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

BIJLAGE 2

Kaart projectgebied en Mitigerende maatregelen

Figuur 1. Begrenzing plangebied met de locaties met aan te brengen permanente voorzieningen.
Bron: Google Earth.

Blauwe kader - te behouden en te renoveren schuren

Rode kader - te slopen gebouwen en globale locatie voor nieuwbouw.

- - gemetselde gevels met aan te brengen open stootvoegen (4x)
- - dakvlakken om te vormen tot verblijfplaatsen laatvlieger (3x)
- - locatie aan te brengen gevelkast laatvlieger (1x)

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
12 van 16

Maatregelen laatvlieger

Samenvattend en voorwaarden ongeschikt maken verblijfplaats:

- Vleermuisvriendelijke maatregelen (verwijderen dakpannen) over gehele dak van de boerderij de aanpandige deel toepassen.
- Verwijderen dakpannen uitsluitend tijdens relatief warme nachten (> 10°C) met gunstige weersomstandigheden uitvoeren.
- Geef de vleermuizen een paar dagen de tijd om zelfstandig te vertrekken na het aanbrengen van de doeken.
- Voor de start van de sloopwerkzaamheden altijd een vleermuisonderzoeker laten controleren of het gebouw 'vleermuisvrij' is om schade aan de individuen te voorkomen. Bij aanwezigheid van vleermuizen zijn aanvullende maatregelen en extra controle noodzakelijk.

Nieuwe permanente verblijfplaatsen

Voor de laatvlieger is het noodzakelijk maatregelen te treffen voor het vervangen van het kraam-/zomerverblijf. Om de kans op vestiging te vergroten en een stabiele populatie te behouden, is gezocht naar gewenste en mogelijke alternatieven. Doordat er geen soortenstandaard van deze soort beschikbaar is, is gezocht naar mogelijkheden waarmee in Nederland meer wordt geëxperimenteerd. Hierdoor zullen verschillende maatregelen worden gerealiseerd om de kans op vestiging te maximaliseren - zie figuur 1 voor globale locaties.

Voor laatvliegers worden 3 typen alternatieve verblijfplaatsen aangeboden.

1. Aanbrengen 3 dakverblijfplaatsen
  - a. februari 2021 (3x)
2. Aanbrengen vleermuisgevelkast
  - a. februari 2021 (1x)
3. Aanbrengen open stootvoegen.
  - a. februari 2021

Ad 1. Op het erf blijven twee schuren als gebouwen behouden. Op het dak van de gebouwen liggen cementgebonden, asbestvrije golfplaten. Een van de gebouwen, dat in gebruik genomen zal worden als werkplaats en materiaalopslag, leent zich voor het aanbrengen van dakverblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen worden in het werk gerealiseerd. Gezien de positionering zijn hierdoor 3 verblijfplaatsen mogelijk. De hoogte van de schuur is globaal van goot tot nok 2-4 meter.

Er is gekozen om onder 3 golfplaatbanen verblijfplaatsen te creëren. 2 golfplaatbanen zullen geheel worden vervangen door dakpannen. Bij de meest westelijke strook zullen de golfplaten worden gelicht en weer worden teruggeplaatst. Onder alle drie de banen zal door het aanbrengen van een dakbeschoot met afsluitende stroken een verblijfplaats worden gerealiseerd. Aan alle zijden ontstaan vrije invliegopeningen door gevelpannen en of windveer. Door bij twee banen gebruik te maken van dakpannen die overeenkomstig zijn aan de dakpannen op het woonhuis met inpandige deel, wordt getracht zo goed mogelijk de bestaande situatie te reconstrueren. Door eveneens een baan in golfplaten uit te voeren ontstaat extra variatie met als doel de slagingskans te vergroten. Twee verblijfplaatsen zullen hierdoor gelijk aan de huidige verblijfplaats, zuidelijke gepositioneerd zijn - zie figuren 1 en 2.

Uitgangspunten dakverblijven per kast:

- Golfplaten worden over een volledige baan (van nok tot goot) verwijderd. Twee banen worden vervangen door dakpannen een baan wordt uitgevoerd in golfplaten;
- Op de balkconstructie wordt een houten dakbeschoot gemaakt;
- In het dakbeschoot worden op 3 plekken gaten gemaakt met een doorsnede van 3-5 cm recht boven de spouwmuur. Hierdoor kunnen vleermuizen vanuit deze ruimte eveneens de spouwmuur in;
- Er worden relatief dunne panlatten gebruik van maximaal 2 cm dikte. Doordat de toe te passen zwarte en vrij vlakke dakpannen, wordt de tussenruimte zo minimaal mogelijk gemaakt;

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
13 van 16

- ☛ Aan drie zijden (nokzijde, gootzijde en te behouden golfplaatzijde) wordt een afdichting gemaakt (bijvoorbeeld van schuim of wol) waardoor er geen ruimte is tussen dakbeschoot en pannen en tocht wordt geminimaliseerd - zogenaamde schoorsteeneffect. Aan de gootzijde wordt de afdichtingstrip op de vierde panlat vanuit de dakgoot aangebracht. Hierdoor ontstaan er eveneens broedmogelijkheden voor huismussen - zie onder 3.2.
- ☛ Aan de kopgevels worden gevelpannen toegepast. Deze pannen worden 2-3 centimeter overstekend aangebracht - zie figuur 4;
- ☛ Het boeideel (betreffende het deel achter/onder de gevelpan) wordt pleksgewijs afgewerkt met bijvoorbeeld lijm en fijn zand. Hierdoor hebben vleermuizen grip om onder de pannen te kunnen kruipen - zie figuur 4.

Ad 2. De zuidoostelijke kopgevel is geschikt voor het plaatsen van een gevelkast - zie figuur 1. Deze kast zal in het werk worden gemaakt en zal bestaan uit 3 compartimenten waardoor ruimte is voor grote kraamgroepen - zie figuren 1, 2 en 5. Door het gebruik van verschillende compartimenten is er in de kast variatie in microklimaat waardoor binnen de kast verschillende geschikte verblijfplekken aanwezig zijn. Maatvoering is minimaal 122x244 cm.

Ad 3. Hoewel deze maatregel voornamelijk gericht is op verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis, kunnen dergelijke verblijven bij een juiste toepassing in enkele gevallen ook door laatvliegers in gebruik worden genomen. Een deel van de open stootvoegen (verspreid over verschillende gevels) zal ruim 2 centimeter breed worden gemaakt waardoor deze ook toegankelijk zullen zijn voor laatvliegers. Zie verder beschrijving bij gewone dwergvleermuis.

Uitgangspunten voorzieningen:

- ☛ De voorzieningen worden verdeeld over verschillende windrichtingen aangebracht waardoor variatie in microklimaat ontstaat;
- ☛ Alle voorzieningen hebben hoge invliegopeningen - minimaal 2,5 bij voorkleur hoger;
- ☛ Binnen een straal van enkele meters voor de uitvliegopening zijn geen objecten als bomen of lichtbronnen aanwezig om zo een vrije en zo donker mogelijke in- en uitvliegopening te waarborgen;
- ☛ De voorzieningen worden duurzaam behouden.

Afweging - resultaat

Het gebied zal als leefgebied voor de laatvlieger veranderen. Gezien de opbouw en de bekende en verwachte eisen aan foerageergebieden en foerageerkwaliteiten, kan redelijkerwijs worden gesteld dat het plangebied voor de laatvlieger in kwaliteit behouden blijft en mogelijk toeneemt.

Door het aanbrengen van bovengenoemde voorzieningen is fors ingezet om te garanderen dat het totale aanbod aan verblijfplaatsen in het gebied binnen het leefgebied van deze kolonie laatvliegers en de kwaliteit in foerageerfunctionaliteit, te allen tijde wordt gegarandeerd en zelfs toeneemt.

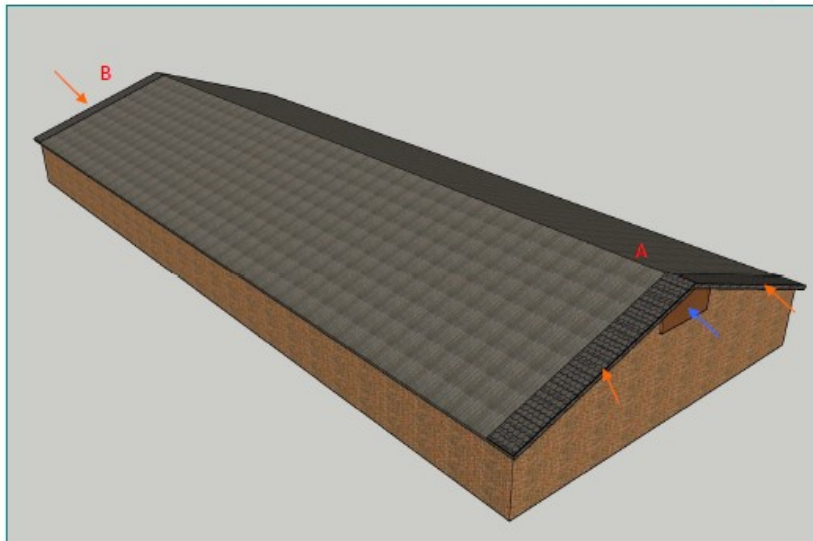
Gezien het bovenstaande is de afweging dat behoud van de lokale populatie laatvliegers redelijkerwijs is geborgd. Door deze waarborging zal de lokale populatie van laatvliegers geen negatieve effecten ondervinden en kan de lokale populatie behouden blijven.

Datum
8 oktober 2021

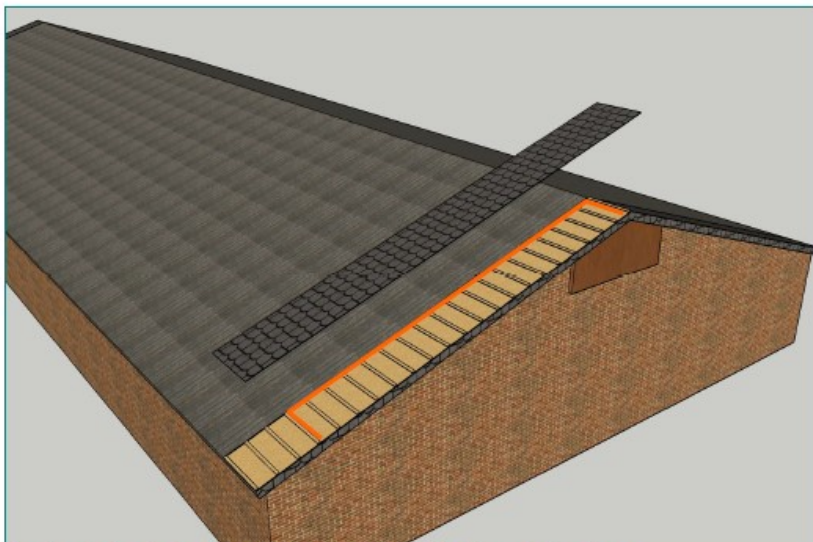
Zaaknummer
2021-001952

Blad
14 van 16

Ecologisch werkprotocol Grolseweg 19

Figuur 2: 3 dakstroken voorzien van dakpannen (oranje pijlen). Op de gevel een gevelkast met 3 lamellen (blauwe pijl). A - golfplaten vervangen door dakpannen. B - golfplaten terugplaatsen.

Figuur 3: gedeelte onder de pannen: dakbeschoet met panlatten. Afwerking gevel met gevelpannen. Oranje lijn betreft de rondom aan te brengen afdichtingsstrook.

Datum

8 oktober 2021

Zaaknummer

2021-001952

Blad

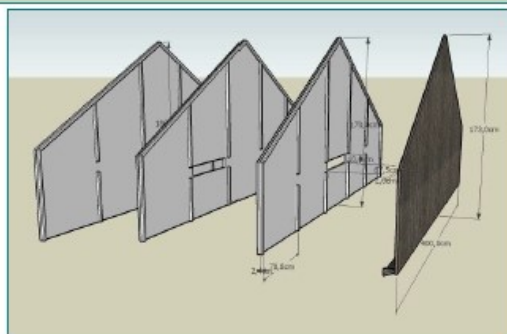
15 van 16

Figuur 4: afstand van 3 cm tussen boeibord en gevelpan. Hierdoor ontstaat een invliegopening en toegang tot de ruimte onder de dakpannen voor vleermuizen. Bovenste rand van het boeibord is opgeruwd.

Figuur 5: Vleermuisgevelkast. Overzicht met detailuitwerking - maatvoering in het werk en minimaal 122x244.

Datum
8 oktober 2021

Zaaknummer
2021-001952

Blad
16 van 16

Maatregelen gewone dwergvleermuis

3.1.4.1 Nieuwe verblijfplaatsen

Aantal te treffen voorzieningen

Voor de gewone dwergvleermuis is het noodzakelijk maatregelen te treffen voor het vervangen van enkele zomer- en paarverblijven. Om de kans op vestiging te vergroten en een stabiele populatie te behouden, wordt als uitgangssituatie een ruime compensatieverhouding van 1:4 gehanteerd, conform de beschrijving in het 'Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis'.

Gewenningstijd

Voor kraamverblijfplaatsen is een gewenningstijd voor zowel tijdelijke als permanente voorzieningen van circa 6 maanden gedurende het vliegseizoen (maart-oktober) noodzakelijk. Gedurende deze periode dienen zowel de bestaande verblijfplaats als de alternatieve verblijfplaatsen in het veld te functioneren. Binnen het plangebied is geen kraamverblijfplaats aanwezig.

Voor zomerverblijfplaatsen wordt als richtlijn een gewenningsperiode van circa 3 maanden binnen het actieve seizoen gehanteerd.

Voor paarverblijfplaatsen wordt een gewenningsperiode van 5-6 maanden gehanteerd.

Permanente voorzieningen

Er is gekozen om direct permanente voorzieningen te realiseren. In februari 2021 worden in de te behouden schuren op diverse plekken stootvoegen aangebracht. De muren zijn alle gespouwd en aan de bovenzijde gedicht. Door aan alle zijden van de beide schuren daar waar mogelijk enkele stootvoegen open te werken, worden de spouwmuren aan alle zijden toegankelijk voor vleermuizen - zie figuur 6. Deze locaties kunnen fungeren als zomer-, paar- en winterverblijfplaats. Doordat de gevels qua windrichting verschillend gepositioneerd zijn, ontstaan grote variaties in microklimaten.

Uitgangspunten open te werken stootvoegen:

- Alle gemetselde spouwmuren worden op deze wijze open gemaakt
- De open stootvoegen worden op minimaal 2,5 meter aangebracht. Bij hogere delen op meer dan 3 meter.
- Per gevel worden 3-5 stootvoegen opengewerkt, met een minimale onderlinge afstand van 0,5-100 centimeter.
- De breedte van de stootvoegen varieert van 1,5 tot ruim 2 centimeter. Op deze wijze zijn de stootvoegen voor gewone dwergvleermuis en mogelijk voor laatvlieger functioneel.
- De open stootvoegen en de open spouw blijven duurzaam behouden.